

Nytt om navn

ROLF KÅRESEN

ELLEN SCHLICHTING

Kirurgisk divisjon
Ullevål universitetssykehus

MONS LIE

Hjerte-Lungesenteret
Ullevål universitetssykehus

ARNE RETVEDT ROSSELAND

Kirurgisk avdeling
Aker universitetssykehus

MAGNE NYLENNA

generalsekretær
Den norske lægeforening

Kaare Solheim

Professor dr.med. Kaare Solheim ble født i Oslo 17.8. 1928 og tok medisinsk embetseksamen i Oslo i 1955. Han disputerte for den medisinske doktorgrad i Uppsala i Sverige i 1966, ble godkjent spesialist i generell kirurgi i 1968, gastroenterologisk kirurgi i 1978 og karkirurgi i 1986. Han hadde ledende stillinger ved kirurgisk avdeling i Skien, Sentralsykehuset i Akershus og Ullevål sykehus. Dessuten vikarierte han som overlege i kirurgi ved flere sykehus i Nord-Norge. Alle steder ble han verdsatt som en fremragende kliniker og administrator.

Hans hovedspesialitet var gastroenterologisk kirurgi, men han behersket et vidt spekter av kirurgien, klinisk, operativt og ikke minst akademisk. Han var professor i kirurgi fra 1975, først med arbeidssted Sentralsykehuset i Akershus, fra 1986 ved Ullevål sykehus. Han hadde en rekke tillitsverv ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo, i Helsedirektoratet og Oslo kommune. Han var redaksjonell medarbeider i *Tidsskrift for Den norske lægeforening* fra 1952 til 1998, og norsk redaktør for *Nordisk Medicin*. Han var corresponding

editor i *British Journal of Accident Surgery*, *European Journal of Surgery* og *Current Surgery*. Hans 500 vitenskapelige publikasjoner spenner over et utrolig vidt felt innen eksperimentell medisin, klinikk, helsepolitikk og pedagogikk. Han var æresmedlem i Norsk kirurgisk forening og ble utnevnt til Ridder av St. Olavs Orden i 1998.

Mer enn noen annen preget Kaare Solheim en hel generasjon av norske kirurger, som kliniker, underviser og ved sin engasjerte og poengterte penn. Enten han var vikarierende overlege ved Hammerfest sykehus eller professor ved Ullevål, utstrålte han den samme entusiasme og tro på den vitenskapelig funderte kirurgiske praksis. Hans enorme arbeidskapasitet gjorde at han tilsynelatende alltid hadde tid. Man kunne levere ham en artikkel til gjennomlesing, eller en bunke eksamensoppgaver, og det kom alltid tilbake dagen etter – grundig gjennomlest, rettet og kommentert. Han var kritisk og stilte store krav til sine medarbeidere. Han ønsket å stimulere yngre kolleger til vitenskapelig tenking, til faglig engasjement og ikke til egen interesse og pekuniære valg. Han stilte sine krav med humor, med en inkluderende varme og uten arroganse. Kaare Solheim tilhørte ingen spesiell krets eller klikk, han gjorde intet fordekt eller i det skjulte. For oss yngre var han en inspirasjonskilde, en trygghet i en hektisk hverdag, en vi alltid kunne gå til og vite at vi ble tatt på alvor.

Det å ha en sjef som har tro på deg og som støtter deg, er avgjørende – ikke minst for yngre, kvinnelige kirurger på det som har vært en mannsdominert arbeidsplass. Som avdelingsoverlege var han inspirerende, ivaretagende og opptatt av assistentlegenes lønns- og arbeidsvilkår. Kaare Solheim var en pådriver for at yngre kirurger skulle slippe til og få mer opplæring av eldre kolleger. Forskning var høyt prioritert og han var en god tilrettelegger for alle typer forskningsarbeid, med traumerelaterte forskningsoppgaver som hovedinteresse. Han var drivkraften bak symposiene om Den multitraumatiserte pasient ved Ullevål sykehus i 1993 og den internasjonale Congress of Emergency Surgery and Intensive Care i 1995.

Medisinstudentenes ve og vel stod hans hjerte nær. I egenskap av både avdelingsoverlege, instituttgruppebestyrer og leder for kirurgifaget ved Universitetet i Oslo var han spesielt en pådriver for at studentene skulle få bedre opplæring i praktiske prosedyrer og mer innpass på sengepostene. Han var selv den som drog det tyngste lasset når det gjaldt undervisning i praktiske prosedyrer i små studentgrupper, og følte klart et personlig ansvar for at studentene skulle trives. Mange vil huske ham som en ildsjel for studentturer to ganger i året til Stockholm hvor han sørget for både økonomisk bistand via Universitetet og godt faglig program, bl.a. på Karolinska Sjukhuset.

Vi er glade for å ha fått lov til å virke i nær kontakt med et så enestående menneske.

Kaare Solheim

Kaare Solheim døde 8.11. 2002, 74 år gammel. Han var en lege og et menneske helt utenom det vanlige.

Hans faglige meritter var mange og omfattende. Han ble utdannet lege ved Universitetet i Oslo i 1955 og disputerte for den medisinske doktorgrad i Uppsala, Sverige i 1966. Han ble spesialist i generell kirurgi og senere så vel i gastroenterologisk kirurgi som i karkirurgi. Som kirurg arbeidet Kaare Solheim ved en lang rekke sykehus i Norge. Fra Telemark sentralsykehus kom han midt på 1970-tallet som overlege og professor til Sentralsykehuset i Akershus på Lørenskog. Fra 1986 og til han ble pensjonist var han avdelingsoverlege og professor ved Ullevål sykehus. Han var æresmedlem av Norsk kirurgisk forening og Ridder av St. Olavs Orden.

Kaare Solheim var en glimrende lege og kirurg, men han huskes først og fremst for bredden og entusiasmen i sitt arbeid. Utallige studenter og leger er blitt undervist, instruert, veiledet og hjulpet av Kaare Solheim. Hans interesse for undervisning og fagformidling har satt dype spor etter seg. Han ledet arbeidet med Legeforeningens generalplan for kirurgi. Han var i en årrekke medlem av studieutvalget og fakultetsrådet ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo, og var med på å utvikle den nye studieplanen for medisinstudiet som trådte i kraft i 1996. Fra 1986 til 1998 var han koordinator for legers videre- og etterutdanning i Oslo.

En dag i 1952 oppsøkte medisinstudenten Kaare Solheim redaktøren av Tidsskrift for Den norske lægeforening for å spørre om det var noen jobb til ham. Han ble på stedet engasjert som korrekturleser, noe som ble starten på en nesten 50 år lang karriere som tidsskriftmenneske. I Tidsskriftet har Kaare Solheim fylt en rekke funksjoner og oppgaver som faglig medarbeider, assisterende redaktør og i en periode omkring 1960 også som ansvarlig redaktør. Hans egen vitenskapelige og litterære produksjon er enorm. Mer enn 300 vitenskapelige originalpublikasjoner og minst like mange oversiktsartikler og ledere har han produsert gjennom årene.

Kaare Solheim var en usedvanlig kombinasjon av målrettet handlekraft, imponerende arbeidskapasitet og en uslitelig medmenneskelighet og omtanke for sine pasienter, studenter og kolleger. Han var et forbilde for mer enn en generasjon av norske leger, og minnes med respekt og takknemlighet.

Publisert: 10. desember 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 13. juni 2026.